

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2337/2023
06.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић, Радославе Мађаров, Весне Станковић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство здравља, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Лесковцу, ради исплате потраживања, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1067/2023 од 08.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1067/2023 од 08.03.2023. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1067/2023 од 08.03.2023. године и пресуда Основног суда у Врању П1 6/22 од 14.12.2022. године тако што СЕ ОБАВЕЗУЈЕ тужена да на име накнаде за прековремени рад остварен код послодавца - Здравственог центра Врање исплати тужилји износе од 3.533,48 динара са законском затезном каматом од 01.10.2013. године, од 6.484,75 динара са законском затезном каматом од 01.11.2013. године, од 10.653,34 динара са законском затезном каматом од 01.04.2014. године, од 7.137,80 динара са законском затезном каматом од 01.07.2014. године, од 3.258,56 динара са законском затезном каматом од 01.08.2014. године, од 3.258,56 динара са законском затезном каматом од 01.11.2014. године, од 3.372,62 динара са законском затезном каматом од 01.12.2014. године, од 3.066,02 динара са законском затезном каматом од 01.02.2015. године, од 3.066,02 динара са законском затезном каматом од 01.04.2015. године, од 9.373,90 динара са законском затезном каматом од 01.06.2015. године, од 2.982,61 динар са законском затезном каматом од 01.07.2015. године, од 8.947,82 динара са законском затезном каматом од 01.10.2015. године, од 5.965,21 динар са законском затезном каматом од 01.11.2015. године, од 2.083,09 динара са законском затезном каматом од 31.12.2015. године, од 2.852,93 динара са законском затезном каматом од 01.01.2016. године и од 3.218,37 динара са законском затезном каматом од 01.03.2016. године па све до исплате, као и износе од 48.668,00 динара на име трошкова парничног поступка досуђених пресудом Основног суда у Врању П1 893/15 од 18.01.2017. године са законском затезном каматом од 25.07.2017. године и од 7.033,00 динара на име трошкова извршног

поступка одређених решењем Основног суда у Врању ИИ 4198/17 од 25.07.2017. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да на име трошкова целокупног поступка исплати тужиљи износ од 196.992,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1067/2023 од 08.03.2023. године одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Врању П1 6/22 од 14.12.2022. године којом је одбијен тужбени захтев којом је тужиља тражила да се тужена обавезе да, на име потраживања које има према Здравственом центру Врање по решењу Основног суда у Врању ИИ 4198/17 од 25.07.2017. године, плати неисплаћену накнаду за прековремени рад остварен по позиву за период од септембра 2013. године до фебруара 2016. године у одређеним новчаним износима за поједине месеце означеног периода са законском затезном каматом на сваки новчани износ од њихове доспелости до исплате (став први изреке) као и да јој на име дуга плати неисплаћене трошкове парничног поступка у предмету Основног суда у Врању П1 893/15 у износу од 48.668,00 динара са законском затезном каматом од 25.07.2017. године до исплате и трошкове извршног поступка у предмету Основног суда у Врању ИИ 4198/17 у износу од 7.033,00 динара (став други изреке) и обавезана тужиља да исплати туженој трошкове парничног поступка у износу од 42.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате (став трећи изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, наводи ревидента основано указују да побијана пресуда одступа од правноснажних пресуда донетих у истим чињеничноправним споровима, тако да је о посебној ревизији тужиље потребно одлучивати ради уједначавања судске праксе.

Из тог разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је тужиљина ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Основног суда у Врању ИИ 4198/17 од 25.07.2017. године одређено је извршење на новчаним средствима на рачуну извршног дужника Здравственог центра Врање, ради наплате новчаног потраживања тужиље из радног односа са извршним дужником, утврђеног правноснажном и извршном пресудом Основног суда у Врању П1 893/15 од 18.01.2017. године и

досуђених парничних трошкова са законском затезном каматом од извршности означене пресуде. Истим решењем одређени су трошкови извршног поступка. Извршење спроводи јавни извршитељ који је 25.08.2017. године донео закључак о спровођењу извршења ИИ 1746/17. Извршење није спроведено, а рачун извршног дужника је у непрекидној блокади од 13.12.2016. године. 1827 дана Тужена је оснивач тужиљиног послодавца који се претежно финансира из уступљених јавних прихода - доприноса за обавезно здравствено осигурање, уплаћених Републичком фонду за здравствено осигурање.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев. По становишту судова, услови за солидарну одговорност тужене за обавезе тужиљиног послодавца - извршног дужника, у смислу члана 14. став 3. Закона о стечају, нису испуњени све док се извршни поступак не обустави из разлога прописаних чланом 129. став 1. тачке 4. и 6. Закона о извршењу и обезбеђењу, односно ако странка која је правно лице престала да постоји, а нема правног следбеника или ако је извршење постало немогуће, или не може да се спроведе из других разлога (пропао је предмет извршења, извршни дужник нема имовину и слично).

По оцени Врховног суда, основани су наводи ревидента о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 14. став 3. Закона о стечају успостављена је законска солидарна одговорност оснивача правног лица над којим се не спроводи стечајни поступак. Према ставу 1. тог члана, стечајни поступак се не спроводи према правним лицима чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а која се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета, односно буџета аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Законска солидарна одговорност оснивача, предвиђена наведеном одредбом, активира се без испуњења неког додатног услова, када се у односу на правно лице над којим се спроводи стечајни поступак оствари неки од услова за отварање стечаја прописаних чланом 11. Закона о стечају.

Одредбом члана 414. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да сваки дужник солидарне обавезе одговара повериоцу за целу обавезу а поверилац може захтевати њено испуњење од кога хоће све док не буде у потпуности испуњена, али кад један дужник испуни обавезу, она престаје и сви се дужници ослобађају.

У конкретном случају, тужена је оснивач Здравственог центра Врање, тужиљиног послодавца који је правноснажном и извршном судском одлуком обавезан на исплату новчаног потраживања тужиле из радног односа. Послодавац тужиле се претежно финансира из уступљених јавних прихода (доприноса за обавезно здравствено осигурање) добијених од Републичког фонда за здравствено осигурање. Тужилин дужник је у непосредној блокади дужи временски период, због чега је испуњен услов за отварање стечаја предвиђен чланом 11. став 2. тачка 1. и став 3. Закона о стечају, али се над њим стечајни поступак не може спровести у смислу члана 14. став 1. тог закона, због чега је настала солидарна одговорност тужене прописана

трећим ставом тог члана за обавезе тужиљиног послодавца утврђене извршном исправом.

Правно становиште нижестепених судова које солидарну одговорност тужене прописану чланом 14. став 3. Закона о стечају доводи у везу и условљава обуставом извршног поступка против правног лица чији је оснивач тужена, није прихватљиво. Такво правно становиште нема утемељење у наведеној законској одредби, а његова примена значила би искључење солидарне одговорности тужене и успостављање њене супсидијерне обавезе.

Следствено изложеном, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима целокупног поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је на основу члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1. и 154. ЗПП. Тужили су досуђени трошкови за састав тужбе и једног поднеска у износу од по 9.000,00 динара, жалбе и ревизије у износу од по 18.000,00 динара; заступања на четири одржана рочишта у износу од по 10.500,00 динара и три неодржана рочишта у износу од по 6.000,00 динара; предујма за вештачење у износу од 7.000,00 динара и судске таксе за тужбу, првостепену пресуду, жалбу и другостепену пресуду у износу од по 12.499,00 динара, ревизију и одлуку по ревизији у траженим износима од по 12.998,00 динара.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић